

Nidingens fågelstation 2009



Mikael Hake & Tommy Järås

Stationen var bemannad 7 mars–15 november. Jämfört med rekordåret 2008 innebar 2009 en åtgång till det mer normala, då 10 331 fåglar av 108 arter märktes. Det blev ingen ny märkart under året, men däremot en ny ”märkras”, nämligen en blåhake av rasen *Luscinia svecica cyaneula*. Anmärkningsvärt i övrigt var att hela 37 vattenral-lar nymärktes under året.

Islossning i mars

Efter att ha lagt i vår trogna båt skeppades den första stationspersonalen ut redan den 7:e. Mars bjöd sedan på hyfsad fågel tillgång med 637 märkta. Hela 38 blåmesar fångades under månaden, uppenbarligen fåglar som hade övervintrat på ön efter ”invasionen” året innan. I övrigt kan nämnas att hela 170 stormfåglar passerade Nidingen mot söder den 22:e och att en svartnäbbad islom sågs den 31:e.

April bäst – som vanligt

Som brukligt för landets västligaste utpost för ringmärkning av större fågelmängder, bjöd april på den högsta månadssumman. 3 203 fåglar märktes, vilket innebär att månaden var överlägsen alla andra under året. Bland annat fångades två ring-trastar. Svartkråka sågs vid tre tillfällen, en svartnäbbad islom den 16:e, en vitnäbbad dito den 28:e och en svarthakad buskskvätta den 1:e.

Kvalitet i maj

Totalt 1 366 fåglar märktes under månaden, och några rejäla ”stänkare” blev det, bl.a. stationens andra trastsångare som höll till på ön 6-10:e, en vitstjärnig blåhake den 15:e, vår andra märkta halsbandsflugsnappare den 17:e, den femte rödstrupiga sångaren den 30:e, samt en mindre flugsnappare den 23:e. Intressanta observationer un-

der månaden var vitnäbbad islom, svartkråka och ortolansparv den 12:e och en ängshök den 26:e.

Ovanligt bra i juni

808 ringmärkta fåglar i juni är en bra siffra. Som vanligt berodde detta framför allt på att många boungar ringmärktes, men även på att antalet fångade ungstjärnor var fler än vad vi har haft under de senaste åren. Nidingens tredje busksångare märktes den 25:e, och den ”tyngsta” obsen var den gulnäbbade lira som sträckte förbi ön mot norr den 18:e.

Juli bjöd på havsfåglar

Även under juli ringmärktes många av de ungar som de 26 fågelarter som häckade på Nidingen 2009 producerat. 491 märkta under månaden får betraktas som normalt. Månaden bjöd även på en del blåst från västsektorn, och den 21:e sågs såsongens andra gulnäbbade lira. Dessutom sågs tre mindre lror dra mot söder såväl den 21:e som den 31:e och sammanlagt sex storlabbar gjorde det-samma under månadens gång.

Liksom augusti

1 178 fåglar märktes under månaden. Av lite mer udda arter kan nämnas stationens tredje mindre strandpipare den 4:e och en mindre flugsnappare den 30:e. Även denna månad blåste det tidvis hårt från västsektorn och en tidig grålira passerade söderut den 17:e, liksom hela sju mindre lror 16-17:e. Dessutom sågs en bredstjärtad labb och två storlabbar i samma veva.

Normal september

Efter rekordnoteringen 2008 sjönk månadens totalsumma tillbaka till en mer normal nivå på 1 417 ex. Rent allmänt var det ovanligt lite fåglar som kom ut till ön under hösten, och det myckna blåsandet gjorde inte saken bättre för möjligheterna att sätta upp nät. Två mindre flugsnappare fångades dock under månaden och ytterligare en del havsfåglar observerades. Tre grålror sträckte mot söder 23-24:e, en svartnäbbad islom sågs den 21:e och en lunnefågel den 24:e.

Ovanlig oktober

968 fåglar märktes, vilket är en av de sämsta oktobersummorna någonsin. Detta berodde nog framför allt på att det envetna blåsandet fortsatte och att blåmesarna uteblev. 2008 märkte vi 1 381 blåmesar i oktober, men under 2009 stannade an-

talet vid endast 33 individer! Månadens höjdar- märkning blev stationens nionde brandkronade kungsfågel den 19:e. Ytterligare två svartnäbbade islommar sågs sträcka söderut den 27:e, liksom även en mindre lira den 7:e. Vidare noterades säsongerekord när det gäller antalet observerade tumlare, då minst 12 ex. sågs den 28:e. Tumlare ses alltid från ön vid lugnt väder, eller ”bleke” som vi säger här på Sveriges framsida...

November – en underbar tid på ön

I en undersökning av vilken månad som svenska folket tycker är den tråkigaste kom november på första plats. Detta gäller dock inte för Nidingen. Man behöver inte gå upp tidigt på morgonen, har mycket tid för sociala aktiviteter och havet värmer fortfarande upp oss ute på ön. Dessutom finns det alltid fåglar att se och fånga. Av de 263 fåglar som märktes under månaden var 222 grönfinkar. November är sannerligen finkarnas och sparvarnas tid på Nidingen. I övrigt gjordes årets toppnotering för toppskarv med hela 160 ex. den 9:e, ytterligare en svartnäbbad islom rastade 6-7:e och 15 alkekungar passerade ön mot söder.

Återfynd av Nidingens specialiteter

Vår gamla trogna strandskata som märktes som häckande redan 1980 var åter tillbaka i sitt revir. Den är nu, som Sveriges äldsta märkta medlem av arten, minst 31 år. Fyra avläsningar av våra tretåiga måsar gjordes i Hanstholms hamn i Danmark. Den yngsta, som var fyra år, lästes av den 24:e juli, medan de övriga sågs i september. Den näst yngsta var fem år och de två äldsta var båda 11 år och är avlästa som häckande på Nidingen vid ett flertal tillfällen. Småtärna häckar sporadiskt på Nidingen. I år häckade ett par, och en av individerna var ringmärkt som bounge i Varbergs hamn 1999. Vi har även tidigare haft en individ som häckade på Nidingen och som märktes i samma koloni. Vid kontrolltillfället hos oss var tärnan hela 15 år gammal.



Årets fångst var den vitstjärniga blåhake som först sågs och sedan flög in i ett av Nidingens nät 15 maj. Stationspersonalen döpte omgående om denna art till ”skithärlig blåhake”... Foto: Mikael Hake©.

Nidingen	57°18' N; 11°54' E	
	Vår	Höst
Säsong	7 mar – 30 jun	1 jul – 15 nov
Antal märkta - standard	–	–
Antal märkta - övrigt	6 014	4 317
Tre vanligaste märkarter	Rödhake 1 570 Lövsångare 1 052 Gransångare 389	Lövsångare 589 Ångspiålräcka 533 Kärnsnäppa 515
Ringmärkta rariteter/ovanliga märkarter	Vattenrall 16 Vitstjärnig blåhake 1 Busksångare 1 Rödstrupig sångare 1 Halsbandsflugsn. 1	Vattenrall 21 Mindre strandpip. 1 Tornseglare 1 Brandkr. kungsf. 1 Mindre flugsnapp. 3
Anmärkningsvärda observationer	Svartnäbbad islom 2 Vitnäbbad islom 2 Smådopping 1 Gulnäbbad lira 1 Svarth. buskskv. 1	Svartnäbbad islom 4 Gulnäbbad lira 1 Grålira 7 Mindre lira 14 Storlabbb 16
Adress: Nidingens Fågelstation Tullare Hög 50, SE-442 90 Kungälv E-post: nidingen@gof.nu , Hemsida: www.nidingensfagel.se		